

ŞİKAYET NO :04.2013/1917

KARAR TARİHİ:24/03/2014

RET KARARI

ŞİKAYET EDİLEN İDARE

: Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı
Ziyabey Cd. No:6 Balgat / ANKARA

ŞİKAYETİN KONUSU

: Şikâyetçinin eksik gün üzerinden yapılan tahsis işlemine ilişkin olarak yaptığı başvuru üzerine, idare tarafından birikmiş fark aylıklarına ilişkin yapılan ödemenin eksik olduğu iddiası ve idare tarafından hesaplanan birikmiş fark aylıkları toplamına ulaşılırken hangi hesaplama yöntemlerini esas aldığına bildirilmesi talebi hakkındadır.

ŞİKAYET BASVURU TARİHİ

: 24/09/2013

I. USUL

A. Şikayet Başvuru Süreci

1. Şikayet başvurusu, Kurumumuza posta yolu ile gönderilen 24/09/2013 tarih ve 8383 sayı ile kayıt altına alınan gerçek kişiler için şikayet başvuru formu vasıtasıyla yapılmıştır. Şikayet başvurusunun karara bağlanması için 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 41/1-a maddesi ve İmza Yetkileri Yönergesinin 7 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, şikayetın incelenmesine ve araştırmasına geçilmiş, 04.2013/1917şikayet numaralı Ret Önerisi Kamu Başdenetçisi'ne sunulmuştur.

B. Ön İnceleme Süreci

2. Yapılan ön inceleme neticesinde; şikayetın incelenmesi ve araştırılmasına engel bir eksikliğin bulunmadığı tespit edilmiştir.

II. OLAY VE OLGULAR

A. Şikâyetçinin Konu Hakkındaki Açıklamaları ve İddiaları

3. Şikâyetçi eksik gün üzerinden yapılan tahsis işlemine ilişkin olarak yaptığı başvuru üzerine, idare tarafından birikmiş fark aylıklarına ilişkin yapılan ödemenin eksik olduğu iddiası ve idare tarafından

hesaplanan birikmiş fark aylıkları toplamına ulaşılırken hangi hesaplama yöntemlerini esas aldığına bildirilmesi talebiyle Kurumumuza şikayet başvurusunda bulunmuştur.

B. İdarenin Şikâyete İlişkin Açıklamaları

4. Konu kapsamında Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Sigortalı Emeklilik Daire Başkanlığı'na yazı yazılarak gerekli bilgi ve belgeler talep edilmiştir. Sigortalı Emeklilik Daire Başkanlığınca düzenlenen 27/12/2013 tarih ve 352131 sayılı yazı ve eklerinde özetle aşağıdaki açıklamalara yer verilmiştir;

" ..... 16.07.1979 tarihinde vermiş olduğu tahsis talep dilekçesine istinaden, 5434 sayılı Kanuna tabi olarak geçen 12 yıl, 3 ay, 15gün (4425 gün) çalışması, 07.01 1970-30.06 1979 tarihleri arasında 506 sayılı Kanuna tabi olarak geçen 2740 gün olmak üzere toplam 7145 gün çalışması dikkate alınarak 506 sayılı Kanunun 60.maddesi, A b fıkrasına göre 0108.1979 tarihinden geçerli olmak üzere gösterge tablosunun 12 derece, 5 kademe karşılığı 330 gösterge % 70 00 Aylık Bağlama Oranı dikkate alınarak yaşlılık aylığı bağlanmıştır.506 sayılı Kanunun 1186 sayılı Kanunla yapılan değişik 55, 61 ve 67 inci maddelerine göre 01.03.1969 ile 30.06.1978 tarihleri arasında tahsis talebinde bulunan sigortalıların aylıklarının belirlenmesinde ortalama yıllık kazancın aylık bağlama oranı ile çarpımının on ikide biri şeklinde hesaplanmaktadır.Sigortalının 1186 sayılı Kanuna işten ayrıldığı tarihten önceki primi ödenen son 5 takvim yılının en yüksek 3 yılındaki kazançlarının ortalamasına göre gösterge tespiti yapılmıştır. Buna göre;

YILI	GÜN SAYISI	PRİME ESAS KAZANÇ
1978	210	23.100
1977	270	45.000
1975	300	15.000
1974	360	16.500
1973	360	12.000

Toplam:84.600/3=28.200 karşılığı şikayetçinin göstergesinin 330 olduğu tespit edilmiştir. Sigortalının dilekçesine istinaden dosya bazında ve elektronik ortamda sigortalının hizmetleri tekrar tetkik edilmiş ve ilk aylık bağlama işlemleri sırasında dikkate alınmayan 1975, 1976 ve 1977 yıllarında geçen 410 gün çalışması toplam gün sayısına ilave edilerek 7555 gün hizmeti karşılığında aylıkları yeniden hesaplanmıştır.Buna göre;

YILI	GÜN SAYISI	PRİME ESAS KAZANÇ
1978	210	23.100
1977	330	57.000
1976	290	48.600
1975	360	25.000
1974	360	16.500

şikayetçinin Toplam: 130.600 /3=43.534 Yıllık Ortalama Kazancı bulunarak prime esas kazancının karşılığı 9.derece 4.kademe (507) 9670 göstergesi, % 70,00 aylık bağlama oranı, 7555 prime ödeme gün sayısı dikkate alınarak aylık başlangıç tarihinden itibaren yeniden hesaplanmıştır. Sigortalının 01.08.1979-20.10.2013 tarihi arası birikmiş fark aylığı olarak tespit edilen 1.210,54 TL, 2013/Ekim aylığı ile birlikte ödenmek üzere sigortalının banka hesabına yatırılarak sigortalıya bilgi verilmiştir. Yapılan hesaplamada deflatör, enflasyon ve borçlar hukukundan doğan yükümlülüklerle ilişkin faiz oranının esas alınıp alınmayacağı konusu ile ilgili, 506, 1186, 2167 ve 5510 sayılı Kanunda sonradan yapılacak birikmiş fark aylıklarına faiz uygulanarak

ödeneceğine ilişkin bir hüküm bulunmadığından tespit edilen 1.210,54 TL dışında herhangi bir ödeme yapılmamıştır."

C. Olaylar

5. Şikayetçiye, Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğü'nün 11/02/1980 tarih ve 144298 sayılı tahsis kararı ile Emekli Sandığına tabi 4425 gün ve Sosyal Sigortalar Kurumuna tabi 2720 gün çalışması toplamı 7145 gün üzerinden 506 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının A bendinin (b) alt bendi uyarınca 01/08/1979 tarihinden geçerli olmak üzere yaşlılık aylığı bağlanmıştır.

6. Şikayetçi tahsis işlemi sırasında SSK'lı hizmet günlerinin eksik değerlendirildiği, 2950 gün SSK'lı ve 4425 gün Emekli Sandığı olmak üzere toplamda 7375 gün üzerinden aylık bağlanması gerektiği halde 7145 gün üzerinden aylık bağlandığı dolayısıyla aylığının eksik hesaplandığı gerekçeleriyle Sosyal Güvenlik Kurumuna başvuruda bulunmuştur.

7. Sosyal Güvenlik Kurumunun şikayetçiye yönelik cevabi yazısından, şikayetçinin yaşlılık aylığının, 506 sayılı Kanuna tabi 3040 gün, Emekli Sandığına tabi 4425 gün olmak üzere toplamda 7465 gün üzerinden 506 sayılı Kanunun 60/A-b maddesi uyarınca 01/08/1979 tarihinden geçerli olmak üzere göstergenin 12. derecesinin 5. kademesi karşılığı 9495 gösterge rakamı ve %70,00 aylık bağlama oranına göre bağlandığı ve yapılan işlemde herhangi bir hatanın bulunmadığı hususlarının açıklandığı görülmüştür.

8. Bunun üzerine şikayetçinin hesabına yatırılan 1.210,54 TL'nin daha yüksek olması gerektiğini iddia ederek yapılan hesaplamanın içeriğine ilişkin ayrıntılı bilgi talebiyle 24/09/2013 tarihinde Kurumumuza şikayet başvurusunda bulunduğu anlaşılmıştır.

D. Kamu Denetçisi Abdullah Cengiz Makas'ın İnceleme ve Araştırma Bulguları

9. Kamu Denetçisi tarafından Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Sigortalı Emeklilik Daire Başkanlığı'na yazı yazılarak gerekli bilgi ve belgeler talep edilmiş; idarenin yaptığı hesaplamanın doğru olup olmadığını tespiti için **uzman bilirkişiden rapor alınmıştır**. Bilirkişi raporunun ayrıntılarına Kamu Denetçisi'nin Ret Önerisinde değinilmiştir.

10. Bilirkişi raporunda özetle; 2167 sayılı yasaya göre şikayetçiye bağlanacak aylığının Gösterge x Katsayı x Gelir Bağlama Oranı formülü ile hesap edilmesi gerektiği, şikayetçinin ortalama yıllık kazancının 1/12'sinin aylık talep tarihinden önceki takvim yılında geçerli katsayıya bölünmesi sonucu bulunan sayıya gösterge tablosunda eşit veya en yakın büyük sayının aylığının göstergesi olarak kabul edileceği, şikayetçinin ortalama kazancına esas olan 1977,1976,1975 yılı kazançlarının ortalamasının 43.534 TL , 1/12 'sinin ise 3.628 TL olduğu, bu kazancın anılan tarihte 7/17515 sayılı kararname ekinde yer alan gösterge tespit tablosunda bulunan 9. derece 4. kademeyle denk geldiği, gösterge rakamının 456 olduğu, bu şekilde 9. derece 4. kademedeki şikayetçinin aylığının 31.12.1999 tarihine kadar %70 oran ile hesaplanması gerektiği, ancak Kurumun hatalı şekilde sigortalıya 12. derece 1. kademeyle esas 330 gösterge rakamı ile aylık bağladığı, daha sonra bu oranın değiştiği ve Kurum tarafından 31.12.1999 tarihine kadar aylıkların 12. derece 5. kademedeki %70 oranına getirilerek ödendiği, 01.01.2000 tarihinde şikayetçiye 9. derecenin 4. kademesine göre 81,23 TL aylık ödenmesi gerektiği halde şikayetçiye 12. derecenin 5. kademesinden 79,76 TL ödendiği, bu açıklamalar ışığında hesaplama yapılarak birikmiş fark aylığının 1.210,54 TL bulunduğu, fark

aylık hesabında zamanaşımı süresinin yasada özel olarak düzenlenmemesi nedeniyle, Borçlar Kanunundaki 10 yıllık zamanaşımı süresi gözetilerek geriye doğru 10 yıllık dönemin esas alındığı, Kurumun ödediği miktar ile bilirkişice hesaplanan miktarın aynı olduğu, şikayetçinin daha fazla fark alacağı olmadığı ve Kurumun fark ödemesi yaparken herhangi bir hatasının bulunmadığı açıklanmıştır.

III. HUKUKİ DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. İlgili Mevzuat

11. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 506, 1479, 5434, 2925, 2926 sayılı Kanunlara ilişkin ortak geçiş hükümleri başlıklı Geçici 7 nci maddesinin birinci fıkrasında, "17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı, 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı, 17/10/1983 tarihli ve 2925 sayılı, bu Kanunla mülga 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı, 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı kanunlar ile 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Kanunun geçici 20'nci maddesine göre sandıklara tâbi sigortalılık başlangıçları ve hizmet süreleri, fiilî hizmet süresi zammı, itibarî hizmet süreleri, borçlandırılan süreler ve sigortalılık süreleri bu Kanun kapsamında geçmiş sayılır." hükmü yer almaktadır.

12. 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 23/10/1969 tarih ve 1186 sayılı Kanunla değişik 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının A bendi "...Yaşlılık aylığından yararlanabilmek için sigortalının .... b) Kadın ise 50, erkek ise 55 yaşını doldurmamış olmakla beraber en az 25 yıldan beri sigortalı bulunması ve bu süre zarfında en az 5 bin gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarını primi ödemiş olması ve yazılı talepte bulunması şarttır." şeklindedir.

13. 506 sayılı Kanunun 23.10.1969 tarihli 1186 sayılı Kanunla değişik 61 inci maddesi; "60. maddenin birinci fıkrasının A bendinde yazılı şartları yerine getirerek yaşlılık aylığı bağlanmasına hak kazanan sigortalıya, işten ayrıldığı tarihten önce malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödenmiş son beş takvim yılının prim hesabına esas tutulan kazanç tutarları toplamı en yüksek olan üç takvim yılına göre bulunacak ortalama yıllık kazancının %70'i oranında yıllık yaşlılık geliri bağlanır." hükmünü amirdir.

14. 506 sayılı Kanunun 20/06/1987 tarih ve 3395 sayılı Kanunla değişik Ek 34'üncü maddesinin 1'inci fıkrası; "Kanunla kurulan sosyal güvenlik kuruluşları ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun Geçici 20 nci maddesine göre kurulan sandıklarla ilk defa bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren prim veya kesenek ödemek suretiyle ilgilendirilen sigortalılara bağlanacak malullük ve yaşlılık aylıkları ile bunların hak sahiplerine bağlanacak ölüm aylığının hesabına esas alınacak gösterge, sigortalının malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödenmiş hizmet sürelerinin prim hesabına esas tutulan kazanç tutarlarına göre bulunacak ortalama yıllık kazanç esas alınarak tespit edilir." hükmünü düzenlerken; 2. fıkrası "Emekliliğine 5 yıldan fazla süre bulunanlardan üst gösterge tablosuna göre malullük ve yaşlılık aylıkları ile bunların hak sahiplerine bağlanacak ölüm aylığının hesabına esas alınacak gösterge, bu Kanunun yürürlük tarihinden sonra malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödenmiş hizmet sürelerinin ortalamasına göre tespit edilir." şeklindedir.

15. 5510 sayılı Kanunun Geçici 39'uncü maddesi; " Son tahsis talep tarihi veya ölüm tarihi 2000 yılı Ocak ayı başından önce olup, 506 sayılı Kanunun mülga hükümleri uyarınca gösterge sistemine göre bağlanan malullük, yaşlılık ve ölüm aylıkları ile bu tarihten önce malullük veya yaşlılık aylığı

almakta iken bu tarihten sonra ölen sigortalıların ölüm aylıkları, bu madde hükümlerine göre yeniden hesaplanır.

Aylıkların hesaplanmasında, 506 sayılı Kanunun mülgâ maddeleri uyarınca hazırlanan ve 1999 yılı Aralık ayında yürürlükte bulunan gösterge veya üst gösterge tablosundan sigortalı için tespit edilmiş olan mevcut gösterge rakamı ile aynı dönemde yürürlükte bulunan memur aylık katsayısı esas alınır.

Sigortalının aylık bağlama oranı aşağıdaki şekilde belirlenir:....

....b) Yaşlılık aylığında; gösterge tablosundan aylık hesaplanmış olan için % 60, üst gösterge tablosundan aylık hesaplanmış olan için ise 1999 yılı Aralık ayında yürürlükte bulunan ve gösterge rakamına göre % 59,9 ila % 50 arasında belirlenmiş olan taban aylık bağlama oranı esas alınır. Bu şekilde belirlenen taban aylık bağlama oranı, sigortalının tahsis talep tarihi itibarıyla kadın ise 50, erkek ise 55 yaşından sonra doldurduğu her tam yaş için ve 5000 günden fazla ödediği her 240 günlük malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi için (1)'er artırılır, 5000 günden noksan ödediği her 240 gün için (1)'er eksiltir...

...Malûllük, yaşlılık ve ölüm aylığının aylık bağlama oranı % 85'ten fazla olamaz.

Sigortalının 1999 yılı Aralık ayı ödeme dönemi itibarıyla aylığı, yukarıdaki hükümlere göre tespit edilen gösterge rakamı, memur aylık katsayısı ve aylık bağlama oranının çarpımı suretiyle belirlenir.

Bu madde hükümlerine göre 1999 yılı Aralık ayı ödeme dönemi itibarıyla hesaplanan aylık tutarı, % 5,9 oranında artırılarak 2000 yılı Ocak aya, 2000 yılı Ocak ayı için bu şekilde hesaplanan aylık tutarı ise, (7,13326594120697) çarpanı kullanılarak 2008 yılı Ocak aya taşınır. Bu şekilde hesaplanan aylık tutarı da, 2008 yılı Ocak ayı ödeme döneminden başlayarak 2013 yılı Ocak ayı ödeme dönemine kadar (bu dönem dahil) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılara ödenmekte olan aylıklara uygulanmış olan aylık artışları ile artırılır.

Bu maddeye göre hesaplanan aylık tutarının, sigortalı veya hak sahiplerine 2013 yılı Ocak ayı ödeme döneminde ödenmekte olan aylık tutarının altında kalması halinde, mevcut aylıkların ödenmesine devam edilir.

Bu maddeye göre hesaplanan aylıklar için geriye yönelik herhangi bir ödeme yapılmaz...." şeklindeki düzenlemeleri içermektedir.

16. 29/06/1978 tarihinde kabul edilen 2167 sayılı Kanunun Ek 7 inci maddesi; "İş kazaları ve meslek hastalıkları sigortaları ile, malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortalarından bağlanacak gelir ve aylıklar; bu Kanuna ekli tabloda belirtilen göstergeler ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 154 üncü maddesi uyarınca genel bütçe kanunu ile tespit edilen katsayı esas alınmak suretiyle aşağıda belirtildiği şekilde ayarlanır

....B) 506 sayılı Kanunun, 55, 61 ve 67 nci maddelerine göre aylık bağlamaya esas ortalama yıllık kazancının 12'de biri, aylık talep veya ölüm tarihinden önceki takvim yılında geçerli katsayıya bölünür. Bulunan sayıya gösterge tablosunda, eşit veya en yakın büyük sayı, sigortalının aylığının göstergesi olarak kabul edilir.....

....A, B ve C fıkraları ile geçici 5 nci maddeye göre tespit edilen göstergeler, her yıl genel bütçe kanunu ile kabul edilen katsayı ile çarpılır. Bulunan miktar, aylık veya gelir bağlamaya esas olan hisse ve oranlar ile çarpılmak suretiyle sigortalının aylık ve geliri hesaplanır...." hükmünü düzenlemektedir.

B. Şikâyet Konusuna İlişkin Uygulamalar

17. Yargıtay 9. Hukuk Dairesi 14.01.2013 tarih ve 2010/38436 Esas, 2013/253 Karar sayılı ilamıyla davacının ıslah dilekçesinde alacağı için faiz talebi olmamasına rağmen mahkemece talep aşılarak ıslah ile artırılan alacağı faiz uygulamasının hatalı olduğu gerekçesiyle yerel mahkeme hükmünü bozmuştur.

18. Aynı şekilde Yargıtay 2. Hukuk Dairesi 09.02.2010 tarih ve 2008/19477 Esas 2010/2128 Karar sayılı ilamıyla, davacının maddi tazminat için faiz talebi bulunmadığı halde, istek dışına çıkılarak hüküm altına alınan maddi tazminat için yasal faiz yürütülmesini usul ve yasaya aykırı bularak mahkeme hükmünün bozulmasına karar vermiştir.

C. Kamu Denetçisi Abdullah Cengiz Makas'ın Kamu Başdenetçisine Önerisi

19. **Kamu Denetçisi, bilirkişiden alınan raporda yapılan fark aylığı hesaplaması ile Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Sigortalı Emeklilik Daire Başkanlığı'nın 01/08/1979-20/10/2013 tarihleri arasında ilişkin yaptığı fark aylığı hesabının aynı olduğu ve hesaplamalarda bir hata ve eksikliğin olmadığı gerekçeleriyle idarenin işleminin hukuka uygun olduğunu değerlendirerek şikayet başvurusunun reddine ilişkin öneriyi Kamu Başdenetçisi'nin uygun görüşüne arz etmiştir.**

D. Hukuka ve Hakkaniyete Uygunluk Yönünden Değerlendirme ve Gerekçe

20. 16 numaralı paragrafta bahsi geçen 2167 sayılı Kanunun Ek 7 nci maddesi uyarınca yaşlılık aylıklarının; Kanuna ekli tabloda belirtilen göstergeler ile genel bütçe kanunu ile tespit edilen katsayı esas alınmak suretiyle aylık bağlamaya esas ortalama yıllık kazancının 12 de birinin, aylık talep tarihinden önceki takvim yılında geçerli katsayıya bölünmek suretiyle bulunacak sayıya, gösterge tablosunda, eşit veya en yakın büyük sayının, sigortalının aylığının göstergesi olarak kabul edilmesi suretiyle tespit edileceği düzenlenmiştir.

21. Başka bir deyişle bir önceki paragrafta anlatılan katsayı esasına dayalı gösterge sisteminde yaşlılık aylığının gösterge, katsayı ve aylık bağlama oranından oluşan üç unsura göre belirleneceği ve şikayetçinin aylığının, gösterge veya üst gösterge tespit tablolarından belirlenen gösterge sayısının katsayı ile çarpılması sonucu bulunan miktarın, aylık bağlamaya esas oranlarla çarpılması suretiyle hesaplanacağı anlaşılmaktadır.

22. Şikayetçinin ilk aylık bağlama işlemleri sırasında İdarece dikkate alınmayan 1975, 1976 ve 1977 yıllarında geçen 506 sayılı yasaya tabi 410 günlük çalışmasının, çalışma süresine eklenmesi suretiyle şikayetçinin, SSK'lı olarak 3130 gün çalışmasının olduğu idarece tespit edilmiştir.

23. İdare tarafından şikayetçinin, Emekli Sandığına tabi olarak geçen 4425 gün çalışması ile 506 sayılı Kanuna tabi olarak geçen 3130 gün çalışmasının toplamı olan 7555 gün dikkate alınmak suretiyle yeniden hesaplama yapılarak şikayetçiye 01/08/1979 tarihinden 2013 yılı Ekim ayına kadar 1.210,54-TL birikmiş fark aylığı şikayetçinin 2013 Ekim aylığı ile birlikte maaş banka hesabına 12/09/2013 tarihli yazıyla ödendiği görülmektedir.

24. 10 numaralı paragrafta değinilen 30/12/2013 tarihli bilirkişi raporunda bilirkişice yapılan fark aylığı hesaplaması ile İdarenin 1.210,54 TL tutarında tespit ettiği fark aylığı hesabının birbiriyle aynı olması ve şikayetçiye ödenen birikmiş fark aylığı hesabında bir hata ve eksikliğin bulunmaması gerekçeleriyle idarece

yapılan işlemlerin hukuka ve hakkaniyete aykırın olmadığı anlaşılmıştır.

25. Ayrıca şikayetçinin hem İdareye başvurduğu dilekçesinde hem de Kurumumuza sunduğu şikayet başvurusunda kendisine faiz ödenmesi yönünde açık bir talebi olmadığı, 17 ve 18 numaralı paragraflarda bahsi geçen Yargıtay kararları doğrultusunda asıl alacağa bağlı ferî bir hak olan faizin şikayetçi tarafından açıkça ve ayrıca talep edilmediği anlaşıldığından İdarece şikayetçiye faizsiz olarak birikmiş fark aylığı ödemesinin de hukuka uygun olduğu değerlendirilmiştir.

E. İyi Yönetişim İlkelerine Uygunluk Yönünden Değerlendirme

26. Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "*İyi yönetim ilkeleri*" başlıklı 6 ıncı maddesi "*Kurum, inceleme ve araştırma yaparken idarenin, insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde; kanunlara uygunluk, ayrımcılığın önlenmesi, ölçülülük, yetkinin kötüye kullanılmaması, eşitlik, tarafsızlık, dürüstlük, nezaket, şeffaflık, hesap verilebilirlik, haklı beklentiye uygunluk, kazanılmış hakların korunması, dinlenilme hakkı, savunma hakkı, bilgi edinme hakkı, makul sürede karar verme, kararların gerekçeli olması, karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi, kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi, kişisel verilerin korunması gibi iyi yönetim ilkelerine uygun işlem ve eylem ile tutum veya davranışta bulunup bulunmadığını gözetir ve iyi yönetim ilkelerine uyar.*" hükmünü düzenlemektedir.

27. İdare, şikayetçinin 1.210,54 TL alacağını, emekli olduğu 1979 yılından 34 sene sonra 12/09/2013 tarihli yazısıyla şikayetçiye ödemiştir. Geç kalan bu işlem nedeniyle idarenin kanunlara uygunluk ve eşitlik ilkelerine uymadığı, 34 yıl içerisinde şikayetçinin mağduriyetinin fark edilip zamanında giderilmesinin idareden beklendiği halde idarenin haklı beklentiye uygunluk ve hesap verilebilirlik ilkelerini de yerine getirmediği ayrıca idarenin şikayetçiye hitaben yazdığı 12.09.2013 tarihi yazısında verdiği karara karşı şikayetçiye başvuru yolunu göstermediği, sayılan bu iyi yönetim ilkelerin yerine getirilmesi gereken evrensel kurallar olduğu anlaşıldığından şikayet edilen idarenin işlem ve eylemlerinde bu ilkelere uygun davranmakla yükümlü olduğu konusunda değerlendirme yapılarak idarenin bundan böyle daha özenli davranacağı düşünülmektedir.

IV. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN YASAL MEVZUAT

A. Dava Açma Süresinin Yeniden Başlaması

28. 14/6/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 21' inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, durmuş olan dava açma süresi gerekçeli ret kararının ilgiliye tebliğinden itibaren kaldığı yerden işlemeye başlayacaktır.

B. Yargı Yolu

29. 2709 Sayılı 1982 Anayasası'nın Temel Hak ve Hürriyetlerin Korunması Başlıklı 40' inci maddesinin ikinci fıkrasında, "Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır." hükmü yer almakta olup, 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20' nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, ilgili idarenin işlemine karşı dava açma süresinden arta kalan süre içinde İş Mahkemesine yargı yolu açıktır.

V. KARAR

Açıklanan gerekçelerle; şikayetin **REDDİNE**,

Kararın şikayetçiye ve Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı'na tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisi'nce karar verildi.

M.Nihat ÖMEROĞLU
Kamu Başdenetçisi